

HÍREK

Mi a nagy hideg oka.

Engelhardt V., a híres berlini meteorológus írja az alábbi érdekes cikket: A konyhába voltunk meghíva teára, mert a gáztakaréktűzhely volt az egyetlen meleg hely a lakásban. A teához beszélgetésen kívül más nem volt. Sokat beszélgettünk a háborúról, még többet az evésről és végül az ég ajándékáról: a hidegről.

— Önnek, mint meteorológusnak, így aposztrofáltak, tudnia kell, hogy tulajdonképpen honnan ez a nagy hideg.

Oh igen..., de mielőtt felelhettem volna, valaki már megadta a választ. A háboru az oka.

— Persze a háboru ép úgy oka a mostani hidegnek, mint a két előbbi enyhe télnek. Nem uram, ne fogjuk rá ezt is a háborura. Mert olyan hideg tél, „aminőre még a legöregebb emberek se tudnak emlékezni“, minden ember életében, békeidőben is, legalább egy pár fordult elő.

Ez a megállapításom csalódást okozott.

— Nahát akkor honnan ez a szibériai hideg, ha nem a háboru az oka?

— Egészen jól mondta. Ez a „szibériai“ hideg tényleg Szibériából jön hozzánk a keleti szelek szárnyain. Ázsia bensejében egész télen át van egy nagy terület magas légnyomással, maximummal. Egyik-másik esztendőben, így az idén is, egyszerre csak észrebe jut ennek a szibériai maximumnak, hogy terjeszkedési politikát folytasson és Nyugat-Oroszország és Svédország felé veszi az útját. Január elején nálunk még kellemes volt az időjárás, hisz akkor még az utcán is nagyobb volt a hőfok (+ 9° C), mint most a szobában. Később azonban, úgy január 8. körül, a magas légnyomás Lengyelország keleti határán vált érezhetővé, nálunk pedig nagy

havazás indult meg. Kétélű fegyver! A hó jóakarója, ha úgy tetszik: jó takarója a földnek, mert meleg köpenyt terít a vetésre, amde nem nagy jóakarója az embernek, mert lehűti a levegőt. Érdes felszínének éjjel nagy a kisugárzása és szétoszlatja a nappali kevés meleget.

Igy aztán január 9-ikére — az emberek kivételével — minden gondosan elő volt készítve a nagy hidegre. A keleti maximum azonban kutyába se vette az embereket, mind közelebb jött és január 10-én megszállott Skandináviában. Ezen a semleges területen, ugyilátszik, jól találta magát, mert azóta ott ül. Csak néha-néha küld egy-egy darab magas légnyomást hozzánk követségbe. Ilyenkor aztán csillagos éjszakáink vannak, amelyekkel együtt jár a nagyfokú lehülés. Ez a hideg könnyen elviselhető, mert a csillagos éjszakákra rendszerint napos, szélmentes nappal következik. A semleges időjárás azonban mégsem annyira semleges, a skandináviai maximum visszarendelte a követeket és helyükbe osipós, éles északeleti levegőt csaknem elviselhetetlen hidegével. Február 5-én Berlinben —15°, a vérszéken —22°, a külvárosokban —29° és kint Potsdamban meg éppenséggel —33° volt a hideg.

— Na de ilyen — vetette közbe valaki — békeidőben mégsem fordult elő.

— De mennyire! Előfordult bizony! 1893-ban Németországban —36.5° fog volt a legalacsonyabb hőfok Marggrehovában. Csak az a kellemetlen, hogy most ép a háboru alatt ilyen nagy a hideg és szénhez majd csak akkor jutunk, mikor vége lesz a hidegnek.

— Dehát akkor mondja meg, mikor lesz megint meleg?

— Bocsásson meg, nagyságos asszonyom, ha feleletem nagyon is udvariatlan: meleg akkor lesz megint, amikor vége lesz a hidegnek. Amit Oroszország küldött, azt Angliának kell alacsony légnyomással elhajtania. És mikor lesz ez, azt a jó isten tudja. Külöm-

ben az időjárásra is az áll, ami az emberre: minél tovább marad, annál nehezebb szabadulni tőle.

— **Személyi változások az udvarnál.** A hivatalos lap szombati számában több királyi kézirat jelent meg az udvar körében történt személyi változásokról. Herceg *Montenuovo* első főudvarmestert a király állásától fölmentette és első főudvarmesterré herceg *Hohenlohe-Schillingsfürst* nevezte ki. Gróf *Berchtold* második főudvarmesteri állása alól felmentette és főkamarássá nevezte ki. Fölmentette állásától a király báró *Schiessl*, a kabinetiroda főnökét is —s egyben a birodalmi tanács urakházának örökös tagjává nevezte ki. A kabinetiroda vezetésével dr. *Polzer* lovagot bízta meg a király.

— **A külügyminisztérium új osztályfőnöke** *Budapestről* jelentik: Az Est értesülése szerint a legközelebbi időben dr. *Gratz* Gusztáv országgyűlési képviselőt a külügyminisztérium egyik osztályfőnökévé nevezik ki.

Bécsi illetékes helyről megerősítik a hírt, hogy dr. *Gráz* Gusztávot külügyi osztályfőnökké nevezték ki.

— **A kukoricáskenyérben — krumpliliszt is lesz.** Báró *Kürthy* Lajos az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke szombaton távirati kérdést intézett a polgármesterhez, hogy a város rendes havi lisztkontingensébe beszámítva mennyi *krumplilisztet* küldjön gabonaliszt helyett.

— **A Budapesti Ujságírók Egyesülete a sajtószabadságért.** *Budapestről* telefonálja tudósítónk: A Budapesti Ujságírók Egyesületének képviselőjében szombaton este Márkus Miksa felkereste a miniszterelnököt és a belügyminisztert a Házban és kérte, hogy „A nap“ megjelenési tilalmát vonják vissza. Ugy gróf Tisza István, mint Sándor János belügyminiszter kijelentette, hogy az ügyet sürgősen és kedvezően fogja elintézni.

— **A tejárak makszimálása az egész országban.** Nagyonfontosságú távirati rendeletet intézett szombaton *Somogyi* Szilveszter polgármesterhez báró *Kürthy* Lajos, az Országos

Miért nem jár a Házba a képviselő ur?

Budapest, február 10.

Panasz van a képviselő urakra. Nem járnak elég szorgalmasan a t. Házba. Tegnap egy szónok gunyosan így kezdte beszédét: Tisztelt gyorsíró urak, — mert több gyorsíró volt a teremben, mint képviselő. Tíz embernek, husz fülnek beszélni valóban nem nagy gyönyörűség. A szónoknak hallgatóság kell, őt a figyelő szemek ihletik, inspirációját az érdeklődésből, olykor a közbeszólásokból meríti. Tíz emberrel legfőlegbb barátságosan diskurálni, adomázni, megbeszélni lehet. A szónokok tehát joggal vannak elszontyolodva és igazán van mérges haraguknak, mikor a képviselők nagyobb buzgalmit követelnek a parlamenti ülések látogatása körül.

Amde tudvalevő, hogy a természetben semmisenem történik ok nélkül. S amennyiben a képviselőház a természethez tartozik, ez az intézmény is alá van vetve a könyörtelen törvényeknek. Ha a képviselő nem jár a parlamentbe, annak biztosan megvan a maga oka, amelyet nem is olyan nehéz kinyomozni. Nézzük talán: mikor járnak a képviselő urak tömegesen a Házba s mikor tüntetnek távolmaradásukkal? Ne is menjünk vissza tulságosan messzire jó példákért. A memóriánk megerősítése nélkül emlékezhettünk, másodszor izgalmas érdeklődés volt ama bizonyos összeférhetlen-

ségi lista iránt. Zsúfolva voltak a padsorok s a becsületes polgár, kinek a magas protekció helyet juttatott a karzatán, elégtelen legeltethette tekintetét a kopasz fejeken, azzal a bizsergetően kellemes érzéssel a tekintélyeket mindenkor tisztelő lelkületében, hogy a nemzet választottai mégis csak hiven teljesítik kötelességüket. Mit vártak attól a hadügyminisztériumi listától? Nevelket. Mit vártak a nevelőtől? Pikáns összefüggést bizonyos hadseregszállítási üzletekkel. És azonkívül? Néhány borsos kiszólást, leleplezést, botrányt. Előző volt publikum. Ha élelmes színházigazgatóknak adnák ki albérlésbe a parlamentet, kitéhették volna a minden jegy elkeltét hirdető táblát.

S ha kong a Ház, mért kong az ürességtől? Mert a hősök emlékének megőrzéséről szóló javaslatot tárgyalják? Mert e vita során hánytorgatták föl a hadbavonultak hozátartozóinak vékonypénzü segítségét, a hadiözvegyek árvák és rokantak sanyaru helyzetét? Igen, bátran felelhetünk így a kérdésre, mert az előbb láttuk, mikor télt meg a Ház és így a napirend összefüggését a parlament látogatottságával tagadni nem lehet. A képviselő éppen olyan publikum, mint a mentelmi jogon kívül eső nagy tömeg bármelyik tagja, őt is csak az érdekességek csiklandozzák, őt is vonzzák az izgalmak, ő is a reklámokkal beharangozott ülésekre siet, akárcsak a hatalmas plakátokon és újsághirdetéseken ajánlott látványosságokhoz. Emberi természet, ide-

gek dolga ez, nem kell hát főnakaadni rajta.

Amin mégis főnakaadunk, az hogy a képviselő urakat mért nem érdekli a hadiözvegyek kérdése is? Nekik tudniillik a kenyérük az, hogy érdeklődjenek olyan bajok iránt, amelyekből öblös szálamokat lehet kifacsarni. Vagy már annyira hidegen hagyja a nyomorúság a képviselő urakat, hogy fráziscsinálásra sem tartják érdemesnek?

Molnár Jenő.

A háborus Páris.

A ragyogó, örökké vig Páris, melyet azelőtt a kora reggeli órákban napfény aranyozot be és sugarai a Bois de Boulogne széles sétányainak sárga homokján végig csillámlottak, miközben elegáns lovasok gyors vágatással kavarták fel a finom sárga homokot, most nagyon szomorú.

Nem vig többé a Bois, nemes paripák nem vágatnak az Avenue-n, szomorú egyhangúság ül ott és a boulevardok sem zajosak. Nem kell a fehér botos rendőrnek a kocsisorokat igazgatni és az átjárás is sokkal kényelmesebb most, mint a párisiak által annyira viszághajtott béke napjaiban.

És az este, a híres villanyfényes párisi este sem olyan, amilyen volt. Nem gyulladnak ki az Avenue de l'Opera óriás ivlámpái, amelyek tündér féhérségűvé varázsolták a pompás paloták üzleteinek villanyfényben uszó kirakatait. A Rue de la Paix ezerézőjű